

LOKAL ARBETSPLAN för Källskolan läsåret 03-04.

Arbetsplanen är en vital del av Källskolans totala skolplan och har utarbetats i flera led inför l.å. 03-04. Efter varje l.å. både utvärderas (året som gått) samt uppdateras (inför det nya arbetsåret) arbetsplanen av arbetslagen på såväl Källskolan Brunna som Källskolan Tibble.

Historik:

Läsåret 96-97

- Rektor skrev grunddokumentet sommaren 96.
- Personalgruppen bearbetade materialet under bl.a. en studiedag i aug. 96.
- Alla föräldrar som ville tog del av materialet och bidrog med synpunkter under första delen av h.t. 96.

Läsåret 97-98

- Personalen utvärderade arbetsplanen för l.å. 96-97 samt reviderade materialet inför l.å. 97-98 under en studiedag i aug. 97 och upprättade då en interim-arbetsplan för perioden aug. t.o.m. okt. 97.
- De Källskole-föräldrar som önskade, läste det nya materialet under okt. 97 och gav sina synpunkter till rektor, som under första veckan i nov. fastslog den definitiva arbetsplanen för l.å. 97-98.

Läsåret 98-99

- 98-99 års arbetsplan togs det perspektiv som "Fritids" har på arbetet med barnen under den samlade **Källskoledagen**, på ett nytt sätt tillvara. Teamet på Fritids var läsårets viktigaste revideringsinstans. Under en heldag i samband med skolstarten i aug. samlades teamet på en kursgård och tittade konsekvent på vår verksamhet och vår arbetsplan utifrån sitt perspektiv.

Läsåret 99-00

- Arbetsplanen för l.å. 98-99 utvärderades av arbetslaget i slutet av september 99 och i samband med det reviderades planen och uppdaterades för l.å. 99-00. Arbetsplanen 99-00 har "vässats" genom att personalen som utförde arbetet utgick från de råd och synpunkter angående lokala arbetsplaner som Mats Ekholm ger i "Att utvärdera skolan".

Läsåret 00-01

- Arbetsplanen utvärderades och reviderades må 14/8-00 under en heldag då skolans två arbetslag möttes i Bålsta på Grans gård.

Läsåret 01-02

- Arbetsplanen utvärderades delvis i storgrupp och delvis i fyra uppdelade mindre personalgrupper under en heldag på Grans gård, veckan efter skolavslutningen i juni-01.

Läsåret 02-03

- Arbetsplanen utvärderades av den pedagogiska personalen på Källskolan, i smågrupper, vid två olika tillfällen inför terminsstarten lå 02-03.

Läsåret 03-04

- Rektor uppdaterade arbetsplanen utifrån analys gjord vid arbetsdagar med hela den pedagogiska personalgruppen i juni och i augusti -03. Utvärderingen av året sköttes av rektor i samråd med styrelse, personal, elev- och föräldrarepresentanter.

Innehåll:

Kulturarvet, Det miljömässiga perspektivet, Det internationella perspektivet, Det etiska perspektivet, Normer och värden, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem, Skola - Förskoleklass - Skolbarnsomsorg, Skolan och omvärden, Utvecklingssamtal, Åtgärdsprogram, Kursplanernas tolkning, Elevens val, Skolans val, Friluftsverksamhet och Plan för kvalitetsarbete*.

(J.m.f. grundskolans läroplan, LPO 94).

* F.o.m. l.å. 01-02 följer skolans kvalitetsredovisning denna struktur.

KULTURARVET

Mål för Källskolan:

- * Bevara våra traditionella högtider t.ex advent, jul, påsk och nationaldagen.
- * Bevara och vidareutveckla Källskolans interna "högtider" d.v.s skolavslutningarna samt de speciella tillfällen för elevuppträdanden som anordnas under läsåret, t.ex. musikskoleelevernas egen kväll, teaterkvällar och/eller cabareföreställningar med mycket sång, musik, dans och spex.
- * Uppmuntra och undervisa barnen i eget utövande och eget skapande inom de olika konstarterna.
- * Temaredovisningar/Storsamlingar. När hela skolan möts ska det vara ett tillfälle till fest och en möjlighet att befästa den egna skolkulturen.
- * Ta del av Stor-Stockholms rika kulturutbud.
- * Värna om skolans kulturengagemang som ett led i skolans totala utveckling.

Ingående moment/ämnen:

På olika sätt uppmärksamma och "fira" högtiderna.

Ge utrymme för elevernas egen utveckling inom konstarterna, bl.a genom skolans val-timmar och elevens val-timmar.

Temaarbete - som utmynnar i en temaavslutning med olika framträdanden/redovisningar.

Storsamlingar, i samband med elevforum för att ta upp aktuella ting samt att skapa samhörighet.

Ett internt, detaljerat kalendarium behövs inför varje l.å. och detta uppdateras sedan kontinuerligt under l.å. gång.

Ansvarsfördelning:

Lärare, fritidspersonal, elever, rektor, övrig personal, föräldrar.

Beslut tas vid de olika personalkonferenserna.

Vissa beslut bollas vidare till elevforum alt. skolans styrelse. F.o.m. lå. 03-04 finns ett nytt forum på Tibble, utvecklingsforum, där elever, föräldrar och personal, på lika villkor kan "bolla saker och ting". Inte minst för kultursidan av skolan kommer detta att vara ett mycket viktigt forum om iden visar sig fungera som det är tänkt.

F.o.m. i år tar eleverna själva ansvar för kringverksamheten i samband med skolavslutningarna. Det innebär att klassföräldrarna - "festfixarna" - i sin tur blivit avbördade den uppgiften. Klass 7 ansvarar för sommaravslutningen och klass 9 för julavslutningen. (Det nya systemet prövades jul och sommar lå 02-03 och "alla" var helt överens om att detta var en klar förbättring för hela skolan).

Resurser:

Kunna bjuda in personer utifrån som talar vid vissa högtider.

Ta del av Skogakyrkans jul- och påskvandringar.

Hembygdsgården

Teatrar, film, museer, kyrkor och konserter.

Utvärdering:

L.å. 03-04 var ett år som utan alltför många extraevenemang under själva läsåret. Skolan deltog inte i Skogakyrkans jul- och påskvandringar.

Jul- och sommaravslutningarna genomfördes dock som vanligt högtidliga former. Förutom att eleverna själva ansvarar för logistiken runt arrangemangen utses dessutom också konferenciererna bland eleverna f.o.m. detta l.å.

Två tjejer i 9:an ledde julavslutningen och en tjej och en kille – också från 9:an ledde sommaravslutningen. Succé i bägge fallen. Båda avslutningarna hölls i Ekhammarskolans aula som var fylld till bredden... d.v.s. mer än 400 personer.

Sommaravslutningen den 9/6 -04 får anses vara en av de allra bästa avslutningarna under Källskolans 13-åriga historia. När 9:orna avslutade med "We are the Champions" var få ögon torra...

Många exempel på eget skapande och eget utövande visades vid dessa två avslutningar. Sen några år tillbaka kan endast halva skolan uppträda under en avslutning och den andra halvan vid nästa.

Skolan indelas i F, 2, 4, 6 och 8 (julavslutningen) och i 1, 3, 5, 7, och 9 (sommaravslutningen) och numera blir därför också mängden av uppträdanden uthärdlig!

DET MILJÖMÄSSIGA PERSPEKTIVET

Mål för Källskolan:

* Att eleverna ska förstå de grundläggande ekologiska begreppen och att de aktivt arbetar för en god miljö.

Ingående moment/ämnen:

Vår närmiljö, "Gröna dalen", Lillsjöområdet

Allemansrätten (och skyldigheten!)

Naturruta, följa naturens gång under året. Förskoleklassen går här i bräschen.

Kretslopp, ekologiska system

Miljöförstörelsen

Hushållning med våra resurser

Återvinning. Pappersinsamling i Brunna. Pappersinsamling i Tibble.

Miljöteman

Årligen återkommande lägerskola/lägerdag vid Lejondalssjön i Bro/Lillsjön i

Kungsängen eller någon motsvarande aktivitet för åk 0-9.

Vissa år en hel veckas lägerskola, på annan plats, för de äldre barnen. Ersätter då lägerskola/annan aktivitet.

Lägerskolorna/lägerdagarna ska ha en klar miljöprofil.

Miljöundervisningen ska direkt eller indirekt ingå i alla ämnen.

Ansvarsfördelning:

All personal arbetar miljöinriktat i sin dagliga verksamhet på Källskolan.

Förskollärare, klasslärare och fritidshemspersonal ansvarar för de enskilda gruppernas arbete.

Miljöombudet, ansvarar för att det miljömässiga perspektivet hålls levande och tar initiativ till och ansvarar för samordning av miljöundervisningen.

Resurser:

Personalens ordinarie planeringstid

Elevernas förmåga att kunna tänka i nya banor.

Föräldrar som har ett uttalat miljöengagemang.

Sopsorteringen i Brunna.

Kommunens handlingsplan i miljöarbetet.

Utvärdering:

Miljöarbetet har tyvärr avstannat lite under året i och med att vårt miljöombud Eva Holmin slutade på skolan. Alla har på "sin kant" gjort det de kunnat men de stolta visioner med Grönt flagg, m.m. som vi arbetade mot under Evas tid har varit svårt att fullfölja utan henne. Ett typiskt mellanår vad det gäller vårt aktiva miljötänkande. Inför l.å. 04-05 har vi en del nya fräscha planer som vi kommer att föra in i nästa arbetsplan.

DET INTERNATIONELLA PERSPEKTIVET

Mål för Källskolan:

- * Att det internationella perspektivet beaktas i alla ämnen och under hela källskoledagen.
- * Att skapa god social kontakt mellan "gamla och nya svenskar".
- * "Rasism och nazism". Göra eleverna medvetna och "demokratiskt farliga" för grupper som sysslar med sådana ting. Uppmärksamma positiva förebilder för eleverna.
- * Uppmuntra till aktivt deltagande vid aktuella händelser, t.ex bön, insamlingar och brevskrivning, för länder/folk/grupper/individer i behov av stöd och hjälp.
- * Att hos eleverna skapa förståelse för behovet av försoning mellan majoritetsgrupper och minoritetsgrupper i det globala perspektivet.

Ingående moment/ämnen:

Samtliga ämnen/Temaundervisning/Fritidsaktiviteter.
Barnkonventionen tas upp till behandling varje år.
Underhåll till fadderbarn i tredje världen, för närvarande har skolan ett fadderbarn i Ecuador. Extrainsamling till fadderbarnet i samband med FN-dagen.
Årligt besök av biståndsarbetare/missionärer.
På föräldramöten: Sträva efter att väva in det internationella perspektivet även i föräldragrupperna.

Ansvarsfördelning:

Rektor, undervisande personal.

Resurser:

Biståndsarbetare/missionärer som besöker skolan.
Föräldrar och organisationer. Massmediaflödet.
Det bibliska perspektivet som vi uppfattar som internationellt och som utmanar vår egen, ibland, trångsynta värld.

Utvärdering:

Efter det att skolan genomförde en mycket lyckad temavecka om romerna förra l.å. kändes det som det inte fanns energi att göra något stort nedslag detta år. Genom att delta vid under en temadag arrangerad av svenka samer omkring de nordiska samernas situation höll ändå en grupp elever i 8:an "grytan kokande" vad det gäller vår målsättning omkring "behovet av försoning mellan majoritetsgrupper och minoritetsgrupper i det globala perspektivet"
Fortsatt insamling till fadderbarn.
Besök av en indisk pastor/socialarbetare som initierat visade på tredjevärldsperspektivet för skolans elever och lärare. Ett mycket uppskattat besök som en av skolans lärare arrangerade.
Barnkonventionen bevakades i undervisningen, speciellt i skolans lägre klasser.
För lite´ bevakning av det internationella perspektivet vid föräldrasammankomster i år. Antingen måste målet tas bort i höst eller annars behövs det hittas en mer handfst strategi än "att väva in i föräldragrupperna".

DET ETISKA PERSPEKTIVET

Mål för Källskolan:

* Att eleverna ska få en god förankring i levande evangelisk kristen tro.

Källskolans yttersta grundval är en levande och uppstånden person, **Jesus Kristus, Guds son.**

Jesusord liknande: "Som jag har älskat Er, så ska Ni också älska varandra" ska prägla oss som personal på Källskolan **"så till den milda grad" att vi tillsammans med föräldrarna kan fostra fram kärleksfulla, sanningsälskande och kreativa personligheter.** (Se vidare "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken .."en stark förankring"..).

"Barn formas i hög grad av hur vuxna förhåller sig till dem och hur vuxna förhåller sig till varandra." Hela Källskoldagen måste därför präglas av kärlek och omtanke. Varje stund ... och i varje ämne....

Genom, att som personal, utgå från **"Guds utgivande kärlek"** blir det naturligt att behandla eleverna med respekt.

* Genom analys och inventering mer och mer "vaska fram" det etiska perspektivet i varje ämne/aktivitet och därigenom kunna göra eleverna medvetna om **att etik och moral inte bara har med religion att göra.**

* Källskolan - en vänlig skola! (Se mobbingplanen).

Ingående moment/ämnena:

Hela källskoledagen; d.v.s. skolbarnsomsorg/förskoleklass/skola.

I ämnet religion i åk 1-3 och i ämnet kristen etik i åk 4-9.

Stunder av andakt och eftertanke. Bönegrupp med elever i 8:an och 9:an började under vt – 03 och planeras fortsätta under l.å. 03-04. Personalrepresentant är Britt Jääskeläinen.

Morgonbön på Brunna för personalen på fredagar mellan 8.00-8.15.

Vänskapsregler och mobbingplan. (Se "Handlingsplaner").

Morgonsamlingar, bibeltimma, m.m. i klasserna F-3.

Etiska samtal på kristen Etik lektionen 1 lekt/v. skolår 4-9.

Etiska samtal på föräldramöten.

Föräldra- och personalfortbildning 1-2 gånger under l.å.

Möjlighet till vårdande samtal, sp. önskemål från de äldre flickorna. Elevvårdsteamet organiserar.

Ansvarsfördelning:

All personal ansvarig i kommunikation med rektor och biträdande rektor.

Resurser:

Samverkan mellan alla människor som är inblandade i att bygga en sund och trovärdig skola.

Utvärdering:

Föräldra- och personalfortbildningen blev i år: Föräldra-, personal- och elevutbildning. Två poliser som specialiserat sig på IT-brott och IT-etik föreläste i mars för en smockfull samlingssal i Tibble för elever och föräldrar f.o.m. åk 5 – 9 och för skolans personal. Gemensam fortbildning för skolans tre basgrupper i etik visade sig vara ett lyckogrepp. Dialogen mellan dessa parter, i ett sådant viktigt ämne som det vi fördjupade oss i, fick verkligen fart denna marskväll.

Som konfessionell, kristen friskola är en vardagligt fungerande etik livsavgörande. Genom ovan angivna ex. som ett av många, många... kan konstateras att Källskolan även under detta år gjorde några nya landvinningar inom "det etiska perspektivet".

Vår kurator insjuknade under året och vi tvingades tänka om vad det gäller samtalshjälp till "äldre tjejer". Genom förenade insatser med bl.a. några mycket skickliga elevassistenter har vi ändå lyckats erbjuda meningsfulla samtal till såväl tjejer som killar i de senare klasserna.

NORMER OCH VÄRDEN

Mål för Källskolan:

* Att eleverna ska ta viktiga steg på den bana som vi önskar ska leda till att de får uppleva glädjen i att finna en **yrkesinriktning** som de trivs med. Våga visa på andra värden än pengar, vad det gäller yrkesval. Förbereda eleverna på att en flexibilitet behövs inför framtiden; en förståelse att man troligen behöver mer än en yrkesutbildning i framtiden.

Vi vill ge eleverna en beredskap att realistiskt möta en morgondag där många människor saknar jobb, samtidigt som vi vill att de ska **våga ha drömmar** inför framtiden. (Endast en pedagog som själv vågar drömma och visionera - har förmågan att ge detta vidare till sina elever!)

Mitt i denna målinriktning och realism vill vi uppmuntra eleverna "att bara få vara" och vara älskade och respekterade "för sin egen skull".

* Att eleverna ska förberedas för ett helt liv som består av många olika **relationer**. Att de ska våga drömma om solida och varaktiga relationer trots en verklighet, som inte minst genom massmedia kryper ända in på skinnet på oss var och en, med våld, hat och otrohet.

Att våga **förstå** och närma sig **den som tänker, tycker och är annorlunda** än "jag, mitt och vårt".

* Att få ge eleverna en möjlighet att påverkas och utvecklas genom de värderingar och normer som i snart tusen år varit en grundval för vårt land och vår världsdel, nämligen **den kristna tron** som bl.a. sammanfattats i tio Guds bud och i det dubbla kärleksbudet till Gud och till vår nästa.

Att hjälpa eleverna **förstå och kunna tillämpa demokratiska spelregler** som en följd av att man tillägnar sig dessa värderingar och normer.

(Se vidare "Källskolans kursplaner" under "Kristen etik").

Ingående moment/ämnen:

Hela källskoledagen, d.v.s. skolbarnsomsorg/förskoleklass/skola.

Samhällskunskap/Religion är två nyckelämnena där eleverna kan få lära sig att förstå den omvärld som finns "bortom Källskolan".

Kristen etik, skolans val, i åk 4-9. Undervisning om relationer och om en god självbild ingår i detta ämne.

Skolans olika handlingsplaner.

Föräldrafortbildning. Se "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken..."ett starkt samspel"...

Ansvarsfördelning:

All personal och alla elever.

Skolans styrelse och under styrelsens ledning föräldragruppen på skolan.

Resurser:

Föräldragruppen.

Elevernas egna erfarenheter.

Personer som berättar om sina yrken i klassen och som tar med elever på studiebesök på sina arbetsplatser.

Personer som har och har haft erfarenhet av arbetslöshet och som kan kommunicera såväl realism som hopp och möjligheter till eleverna på dessa områden.

Kyrkor och andra ideella organisationer; närpolisen, skolsyster.

Skolans personalgrupp.

Rådgivning inför gymnasieval med konsult hjälp från intagningsnämnden i Järfälla.

Utvärdering:

J.m.f. det etiska perspektivet och den IT-föreläsning som omnämns där.

En ny tillämpning av "att bara få vara" och att vara älskad för sin egen skull har vi kommit på under det år som gick då vi fördjupat oss i *bedömning och betygssättning*. När vi arbetat med att tydliggöra vad och hur man bedömer eleverna har vi också försökt definiera elevernas rätt till "bedömningsfria zoner". (J.m.f. dokument om betygssättning på Källskolan).

Ett område där skolan kört fast och kommer att arbeta vidare med är kontakterna mellan några elever på Källskolan Tibble och några äldre personer i ett närliggande bostadsrättsområde. För att hitta öppningar i den dialogen kommer under nästa år en samtalsgrupp att skapas där några oberoende representanter från kommunen kommer att ingå.

ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE

Källskolans mål:

- * Att eleverna mer och mer förstår vikten och får uppleva stimulansen av, att ta ett eget ansvar för skoldagen/skolarbetet.
- * Att ge eleverna en grund att stå på, för fortsatta studier och för framtida yrkesliv, där man lärt sig ansvars- och initiativtagande samt lärt sig samarbeta under demokratiska former. (Se vidare "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken ... "strävar efter att" ...).
- * Att utveckla elevernas sociala och emotionella kompetens.

Ingående moment/ämnen

Genom veckobladet som varje elev (F-7; 8-9 tränas till personligt ansvar) får på måndagsmorgonen ges tydliga instruktioner om vad som förväntas av eleverna och vilka olika plikter som var och en förväntas uppfylla.

Via en levande och individuellt utformad kontakt mellan lärare, elever och föräldrar, med lektionstid, veckoblad, utvecklingssamtal och andra samtalskontakter mellan skola och hem som grund, "varsamt men envist", låta detta ansvarstagande och därmed också inflytande, stegas.

Undvika stereotyper utan istället låta olika mognadsnivå och personlighetsdrag hos eleverna påverka hur denna stegring ska gå till.

I denna "individualiserade modell av ansvarstagande" precisera sånt som **alla** på ett likartat sätt ska kunna ta ansvar för; på en slags basnivå oberoende av mognad eller personlighet.

Exempel på ansvarstagande på basnivå är:

- Ordning på den personliga arbetsplatsen och i gemensamma skåp/hyllor i klassrummen.
- Ställa tillbaka böckerna på biblioteket enligt de instruktioner som getts.
- Skor och kläder på rätt ställe i kapprummet.
- Hantering av tallrik, glas och bestick efter skollunchen/mellanmålet.
- Ta läxböcker och meddelanden av neutral informationskaraktär *1) (t.ex. veckoblad) mellan skola och hem.
- Följa skolans samvaro- och trivselregler.
- Vara delaktiga i att utforma skolans samvaro och trivselregler

En växande delaktighet i den egna pedagogiska planeringen/processen

Hjälpa eleverna att relatera till hela målstyrningstanken genom att tillämpa *Källskolans handlingsplan för betyg och bedömning*.

Andra instrument är:

Etikksamtal, under etiklektionerna eller när helst det passar in under något annat ämne, "Charlie" (en samtalsmetodik som polisen utvecklat och som framför allt är bra för de yngre åldrarna), föräldramöten, elevens val, elevrådet och vid *utvecklingsforum då elever, föräldrar och personal samråder*.

Medhjälpsystem vid skollunchen. Ordningsvakter. Kamratstödjare – j.m.f. mobbingplanen.

Att växa i ansvarstagandet för sina skolkamrater ute på skolgården. Från att hjälpa bästa kompis i en knipa till att ta ansvar för en liten skolkamrat som jag knappt vet vem det är.

Ansvarsfördelning :

Samarbete mellan elev, förälder och skolpersonal med utvecklingssamtalet som den formella grundstenen.

Resurser:

Se ovan under "ingående moment/ämnen".

Extra utvecklingssamtal behövs oftast om man ska få tid att på allvar arbeta med personlighetsutveckling. Detta sker då på förälders/elevs initiativ. (Ej att förväxla med åtgärdsprogram. Här tar skolan initiativet).

Utvärdering:

Elevers ansvar och inflytande är ett område som kommer att prioriteras i det kommande läsårets kvalitetsplan. (J.m.f. Plan för kvalitetsarbete). När vi under året som gick fördjupade oss i betygsfrågan och synen på lärande utifrån LPO-94 stod det klart för oss att vi som ett naturligt nästa steg kan flytta fram skolans positioner rejält vad det gäller elevernas ansvar och inflytande – om vi är beredda att ta konsekvenserna av läroplanens kunskapssyn. Och det är vi och det vill vi!

En del av de mål som vi ovan formulerat har uppfyllts och andra inte. Framförallt tycker vi att det finns några vitala områden där vi inte har nått fram:

- de äldre eleverna anser inte att de är delaktiga i lärprocessen i den utsträckning som de *och lärarna* önskar
- många elever förväxlar lite väl lättvindigt skillnaden mellan skyldigheter och rättigheter. Vi vill arbeta för att få elever som är väl förtrodda med såväl sina skyldigheter som sina rättigheter och som därmed kan få allt större inflytande över sin lärprocess.
- Några elever har misslyckats i sina omvärldskontakter med skolans närmsta grannar. Därmed har även skolan misslyckats och övriga elever får också lida för att skolans rykte har fläckats hos en del närboende. En plan för god grannsämja kommer att skapas, där bl.a. tredje part från kommunen kommer att ingå.

SKOLA OCH HEM

Mål för Källskolan:

* Att i samspelet med föräldrarna mer och mer förstå elevernas behov; intellektuellt, socialt och andligt.

* Att i samspelet med föräldrarna på ett relevant sätt kunna stimulera eleverna till kunskapsinhämtning/tillämpning samt social och mänsklig mognad.

Ingående moment/ämnen:

Ett starkt samspel mellan skola och hem. (Jmf. "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken ..."ett starkt samspel"...).

Utvecklingssamtalet.

Föräldrars möjlighet till skolbesök/ideell medhjälp.

Föräldramöten.

Utvecklingsforum. (Elever, föräldrar och skolpersonal i samråd).

Öppna styrelsemöten då alla föräldrar/medlemmar har tillträde.

Ansvarsfördelning:

Personal samt föräldrarepresentanter i styrelsen. Föräldrar som kommer till skolan på dagtid.

Resurser:

Personalens ordinarie arbetstid. Föräldrarnas engagemang.

Alla "eldsjälar" som ständigt berikar Källskolans verksamhet.

Föreläsare på föräldra/personal-fortbildningsdag.

Utvärdering:

Källskolans föräldrar har i dagarna besvarat en enkät som är tillhandahållen av Skolverket – en s.k. attitydundersökning. I avvaktan på den sammanställningen som beräknas bli klar under hösten -04 kan konstateras att vi under året som gått sjösatt "Utvecklingsforum" för klasserna 6-9 där elever, föräldrar och skolpersonal i samråd möts för att dryfta saker som berör. Blygsam start, men med en starkt stigande kurva vad det gäller deltagande och engagemang.

Första träffen i okt. kom det 5 föräldrar och 2 skolpersonal och vid andra träffen i januari kom det c:a 10 föräldrar, mer än 20 elever och 3 skolpersonal. Frivilligt och engagerande – med mersmak!

Föräldra- och personal fortbildning, se utvärdering under det "Etiska perspektivet".

SKOLA - FÖRSKOLEKLASS - SKOLBARNSOMSORG

Mål för Källskolan:

- * Ett nära och förtroendefullt samarbete mellan de tre verksamheterna. Källskolan arbetar utifrån ett helhetsperspektiv med barnet i centrum.
- * Att personalen inom resp. verksamhet ska förstå och vara stolta över både likheter och olikheter mellan verksamheterna.
- * Att eleverna ska ha glädje av att verksamheterna både hör ihop och har sin egen särart.
- * Gemensamma källskoledagar/aktiviteter.

Ingående moment/ämnen:

Samarbetsprojekt "kors och tvärs" mellan de tre verksamheterna inom arbetslagens ram. Stormöten där alla personalkategorier blandas med alla elever.

Olika undervisningsstruktur i var och en av verksamheterna. Genom arbetslagen också likartad undervisningsstruktur.

Integrering skola, förskoleklass / "fritids" genom att "fritidstimmar" sprängs in under olika tider under källskoledagen.

Ansvarsfördelning:

Rektor och personalen som ingår i arbetslagen.

Arbetslaget på Brunna, tidigare delen av grundskolan, består av pedagogisk personal från alla tre verksamheterna samt rektor.

(Arbetslaget på Tibble, senare delen av grundskolan, består av pedagoger och elevassistenter samt rektor).

Resurser:

Flexibel och professionell personal som är öppen för kreativa lösningar inom arbetslagens ram.

Arbetslagen möts varje vecka.

Arbetslaget på Brunna är nedbrutet i mindre arbetsenheter där personalen inom Skolbarnsomsorgen utgör en av dessa enheter.

Gemensam föräldragrupp genom att alla föräldrar är medlemmar i den gemensamma skolföreningen som är huvudman för skolan och därmed också är valbara till skolans styrelse.

Styrelsemedlemmarna (de allra flesta är föräldrar och har barn inom någon eller några av de tre verksamheterna) har "kort väg" till eleverna som de ju bl.a. ska representera i skolans styrelse. Detta utgör en stabil bas att utgå ifrån vad det gäller samarbete och samsyn mellan de tre verksamheterna.

Utvärdering

Skolbarnsomsorgen eller Fritids som den alltid kallas på Källskolan kan vara "morgonfritids", "fritidstimmar i skolan" eller bara "fritids".

Året som gick delade Solveig Henriksson och Emma Eklundh på tjänsten som fritidsföreståndare. Båda är jätteduktiga men hade varsitt annat tungt uppdrag vilket gjort att båda tvingats arbeta under ej helt ideala omständigheter. Trots detta har saker och ting fungerat förvånansvärt bra. Inför nästa läsår har det löst sig så att Solveig frigjorts från en del andra uppgifter och därmed kan ta på sig hela ansvaret som föreståndare – medan Emma måste ägna sig på heltid åt sina studier.

Ett problem som extra uppmärksammats under året och som vi nu är i färd med se över är att det behövs en bättre koordination mellan vikarieförmedlingen till och mellan dessa tre områden. Lägg därtill att Källskolan har två storkök som alltid ska hållas igång och som ibland kräver bra vikarieinsatser. Samordning och strategisk planering för att befrämja tryggheten i verksamheterna och för vikarierna behövs.

SKOLAN OCH OMVÄRLDEN

Mål för Källskolan:

- * Eleverna ska förstå att skolarbetet i stor utsträckning syftar till att de ska få en god chans att få ett yrke som de trivs med, senare i livet. (Jmf. "NORMER OCH VÄRDEN" under "Mål för Källskolan").
- * Eleverna bör kontinuerligt tränas i olika sociala situationer, allt från att kunna fylla i en postgiroblankett till att uppföra sig med "etikett" på en restaurang.
- * Ge eleverna en god inblick i och därmed möjlighet att delta i det föreningsliv som finns representerat i kommunen.
- * Eleverna ska väl förberedda möta destruktiva inslag i omvärlden och då ha en beredskap att fatta konstruktiva och välgenomarbetade beslut. T.ex. veta hur man kan **säga nej** när man blir erbjuden sin första cigarett eller sin första öl, **"utan att tycka att det är pinsamt"**.
- * Eleven ska tryggt kunna förflytta sig i trafiken till och från skolan utan att riskera sin egen eller andra människors säkerhet.
- * Eleverna ska medvetet tränas att i att vårda sin närmiljö. Varsamhet om saker, egen och andras egendom.
- * Ett bra samarbete med andra skolor. Minska "vi och dom"-känslan.

Ingående moment/ämnen:

Kontakter med yrkeslivet sker framförallt genom att föräldrar till skolbarnen m.fl vuxna kommer till skolan och informerar om sina jobb samt ordnar möjligheter för studiebesök på sina resp. arbetsplatser.

Utnyttja det utbud av "socialiseringsmöjligheter" som såväl närmiljön som storstaden erbjuder.

Kontakter med föreningslivet.

Samhällskunskap och svenska.

Alkohol-, narkotika- och tobaktema (ANT-tema).

Lag och rätt i So-blocket.

Drama.

Trafiktema.

Biblioteksbesök i Tibble.

Charliesamtal.

Ansvarsfördelning:

Berörd personal.

Resurser:

Busskort för att kunna åka obehindrat inom Stor-Stockholm.

Besök av yrkesrepresentanter och besök av eller skriftlig information från representanter från föreningslivet.

ANT-projekt i Upplands-Bro kommun. Skolsyster. Föräldrar och andra vuxna, äldre syskon och andra tonåringar som goda förebilder på hur man kan leva drogfritt.

Polisbesök.

Utvärdering:

Utvärdering i samtalsform efter varje genomfört moment.

Informella frågor från personal och föräldrar på Källskolan till olika föreningsrepresentanter om vad de känner till om Källskolan.

Enkät, skolsyster, skolår 6 omkring elevernas kontakter med ANT.

UTVECKLINGSSAMTAL

Mål för Källskolan:

- * Ge goda förutsättningar för ett **utvecklande samtal** mellan tre likvärdiga parter; eleven, föräldern/föräldrarna och läraren/lärarna. Gäller såväl förskoleklassen som skolår 1-9.
- * Kunna analysera varje elevs skolsituation så väl att vi som personal, under de 30 min vi har till vårt förfogande för utvecklingssamtalet med eleven och föräldrarna, ska kunna ge en relevant lägesbeskrivning till varje familj om hur skolarbetet fungerar för eleven.
- * Göra elever och föräldrar mer och mer delaktiga i planeringen för resp. ämne och för den totala skolsituationen.
- * Kunna stimulera eleverna till allt bättre resultat i skolarbetet samt till en allt trivsammare skolsituation.
- * Att ha utvecklingssamtal minst en gång per termin. **Erbjuda** fler samtal i de situationer där det behövs.
- * Erbjudande om frivilliga utvecklingssamtal på "fritids".

Ingående moment/ämnena:

Alla parter ska vara väl förberedda. Klassläraren sammankallar och ger tips på hur man kan förbereda sig i god tid innan utvecklingssamtalet.

Klassläraren informerar - i god tid - övriga lärare om när utvecklingssamtalet ska hållas.

Ämneslärare lämnar uppgifter till klassläraren i god tid innan utvecklingssamtalet.

Rektor och personalen på fritidshemmet samlas minst en gång/läsår för att gå igenom hur det går för eleverna där.

Ansvarsfördelning:

Klassläraren/eleven/föräldrarna.

Övriga lärare ger sin information om eleven vidare till klassläraren.

Resurser:

Tidsomfattning 30-60 min/elev.

Arbetsplatstid (Ap-tid) för läraren.

Dagtid för de föräldrar som har möjlighet att komma loss från sina jobb.

Kontinuerligt samrådande i arbetslaget omkring hur det fungerar för de enskilda eleverna i olika ämnen och i olika situationer under skoldagen.

Fritidspersonalens dokumentation.

Utvärdering:

I samband med årets fördjupningsarbete omkring *bedömning och betygssättning* talades det en hel del om utvecklingssamtalens roll. J.m.f. utvärderingen av *Kursplanernas tolkning*

ÅTGÄRDSPROGRAM

Mål för Källskolan:

* Att skapa ett klimat på skolan där det finns en fungerande förebyggande elevvård genom att det alltid finns positiva initiativ på gång.

Elevvården får aldrig reduceras till enbart ett "brandutryckningssyndrom", d.v.s. att vi alltid väntar in i det sista med att åtgärda olika brister och därför ständigt tvingas "rycka ut" för att lösa olika "kriser".

* Att i största möjligaste mån **arbeta genom föräldrarna**, direkt eller indirekt, i allt det som har med fostran att göra. Den kristna grundsynen samt bl.a de positiva erfarenheter som ett **systemteoretiskt arbetssätt** medfört inom behandlingssektorn, motiverar oss att arbeta på detta sätt. Vi arbetar dessutom hellre **lösningssinriktat** än problemcentrerat.

Obs! En lösningssinriktad inställning innebär inte att man inte definierar problemen. Kort sagt innebär det dock att man snarare **fokuserar på lösningar** än på problem.

(Se vidare under handlingsplan för "Elevvård").

* Det ska finnas regler för samvaron på skolan. Dessa uppdateras varje nytt läsår.

Såväl elever som personal ska vara delaktiga i denna process.

* Att ha fungerande elevvårdsrutiner när elevvården måste "rycka ut", d.v.s veta vem som gör vad. (Se nedan på "ansvarsfördelning" samt handlingsplan för "Elevvård").

* Att, i samråd med föräldrarna, sätta in relevanta stödåtgärder i tid och via en noggrann uppföljning och utvärdering av dessa, **ofta få konstatera glädjen och tillfredsställelsen hos den elev som förstår att vuxenvärlden hört, lyssnat in och lyckats vara delaktig i uppfyllelsen av hennes behov.**

Ingående moment/ämnen:

Källskoledagen och alla processer som pågår - oavsett om de startat hemma, i skolan eller någon annanstans.

Ansvarsfördelning:

All personal på skolan deltar utifrån olika ansvarsområden.

Den som är närmast (eller "nästan" som Bibeln uttrycker det), handlar först.

Därefter gäller principen "rätt problem i rätt knä". Rektor ansvarar för att så blir fallet.

Resurser:

Specialundervisning.

Ämnesfördjupning inom elevens val.

Elevvårdsgrupp (Evg) samt elevvårdskonferens (Evk) vid behov.

Källskolan samarbetar med skolhälsovården i kommunen och vid behov hyr vi in psykologtjänster/kuratorstjänst alternativt vänder oss till BUP.

Ett elevvårdsteam ska ta konkret form under året.

Utvärdering:

Kontinuerlig utvärdering om hur eleverna har det, på samtalsnivå mellan rektor och skolsystem och mellan specialläraren/klassföreståndarna/rektor.

Klassvis genomgång hur varje elev ligger till, kunskapsmässigt, socialt och emotionellt. Denna träff är sedan ett viktigt instrument och ett viktigt underlag för att kunna bedriva konstruktiva utvecklingssamtal med elever och föräldrar.

Fritidspersonalen och rektor gör en liknande inventering varje lå.

Utvecklingssamtalet/en.

Året som gick förde med sig att ett elevvårdsteam konstituerades. En pedagogisk grundsyn antogs också inför l.å. 03-04 "Pedagogik utifrån det specialpedagogiska perspektivet" och kom också att präglade mycket av det pedagogiska tankearbetet under läsåret. Bl.a. hade vi en studiedag i maj -04 då hela kollegiet på båda skolorna fortsatte sin internutbildning omkring "barn med speciella behov". Lotta Eliasson, vår speciallärarkonsult från Järfälla föreläste denna gång om "dyslexi".

Skolans motto omkring "Pedagogik utifrån det specialpedagogiska perspektivet" är: "Det som i synnerhet är bra för ett barn med speciella behov är också i allmänhet bra för alla andra barn".

KURSPLANERNAS TOLKNING

Mål för Källskolan:

Varje kursplan ska ha en genomarbetad strategi som är tydlig, förståelig och utvärderingsbar.

Ingående moment/ämnen:

- * Skriftliga ämnesdelmål för skolår 1-5.
- * Skolår 6-9 utgår från de nya riktlinjer som kommit från skolverket genom "Kursplaner och betygskriterier 2000". Dessa riktlinjer ligger till grund för hur Källskolan arbetar med kursplanerna för skolår 6-9. (J.m.f. Skolverkets kritik till landets skolor för att "plottra bort" kursplaner och betygskriterier i "lokala tolkningar").
- * Samrådsmöten, studiedagar, betygskonferenser, nätverksmöten med andra skolor och inte minst dialogen elev/pedagog och elev/förälder/pedagog är det som kontinuerligt (spontant och strukturerat) är nyckeln till att tolka kursplanerna.
- * Studier i och av läroplanen och kursplanerna med eleverna i 6-9 utifrån de olika ämnenas struktur och mål.
- * Under lå 03-04 ska den genomgång av kursplanerna som påbörjades under l.å. 02-3 avslutas. J.m.f. "Plan för kvalitetsarbete"

Ansvarsfördelning:

Rektor, klassföreståndare, ämneslärare.

Resurser:

Lärarnas ordinarie planeringstid.
Undervisande personal.
Skolverkets material.

Utvärdering:

Skolverket dök helt plötsligt upp i september -04 för en oanmäld inspektion. Man var ute efter att speciellt kolla ett antal konfessionella skolor och hur dessa sköter sitt statliga uppdrag. Källskolan visade sig sköta sig uppdrag bra men fick ett föreläggande "på köpet" omkring den ofullbordade genomgången av kursplanerna – se ovan under ingående moment/ämnen.

"Resten är historia." Läs mer på Källskolans hemsida www.kallskolan.nu om inspektionen, förelägandet och förelägandets hävande.

Många positiva bieffekter har kommit fram ur detta arbete – en är en mycket starkare målsättning omkring "elevernas ansvar och inflytande". J.m.f. "Elevers ansvar och inflytande" i arbetsplanen.

ELEVENS VAL

Mål för Källskolan:

Fördjupning inom ett ämnesområde.

Roterande ämnesval varje termin.

Helst en ny elevvalsgrupp varje termin, men åtminstone en ny varje läsår. Som skola påverkas vi av de önskemål som eleverna kontinuerligt för fram, både gällande vilka elevvalsgrupper vi anordnar och vad dessa elevvalsgrupper innehåller.

F.o.m. åk 3 t.o.m åk 6. 80 min/vecka i **små** åldersblandade grupper, d.v.s. mellan 5 och 15 elever i varje grupp under tiden ht 95 t.o.m. vt 99.

F.o.m. ht 99 tillämpar vi elevens val på ett annat sätt nämligen genom att ge tid under eget arbete till ämnesfördjupning i de olika ämnena.

Lå 03-4 införde vi på nytt olika valgrupper.

Ingående moment/ämnen:

Under ht 97: Konst, Data, Svenska/Matteverkstad och Dans i små åldersblandade grupper, skolår 3-6.

Under vt 98: Konst, Data, Svenska /Matteverkstad. (Dans tillbaka som skolans val efter några terminers avbrott).

Under ht 98: Konst, Data, Idrott, Sv/Matteverkstad.

Under vt 99: Idrott, Teater, Konst, Sv/Matteverkstad.

Under ht 99: Ämnesfördjupning inom eget arbete skolår 3-8.

Under vt 00: Teater, Precisionssport, Konst, Teknik/Konstruktion, Web.teknik i små åldersblandade grupper skolår 3-5. Ämnesfördjupning skolår 6-8.

L.å. 01-02: Ämnesfördjupning.

L.å. 02-03: Ämnesfördjupning.

L.å. 03-04: Valgrupper terminsvis

Ansvarsfördelning:

Skolår 3-9 sker ämnesfördjupningen i samband med "eget arbete" och berörda lärare fungerar då som handledare för eleverna.

När vi på nytt inför grupper bygger dessa på elevenkäter om vad man vill ha inom en del givna ramar d.v.s. områden som är möjliga att förverkliga på skolorna.

Resurser:

Studiebesök.

Fördjupade ämnesstudier.

Entusiasm och kunnande inom personalgruppen.

Utvärdering:

Kul!

Detta var året när vi på nytt hade energi att "göra nå` t mer" av elevens val. För info omkring "vad" – kontakta rektor Bo Nyberg.

SKOLANS VAL

DANS

Mål för Källskolan:

* Låta alla elever f.o.m. F-klassen t.o.m skolår 9 få uppleva att bildning har med hela människan, inklusive kroppen, att göra.

* Hjälpa eleverna att få en positiv hållning till den egna kroppen och dess skapande möjligheter.

* Att eleverna ska få uppleva mycket av livsglädje, spontanitet och konstnärlighet. Detta sker genom ett av Källskolans profilämnen, "**Dans**".

(Se kursplan för ämnet "**Dans**").

* F.o.m. skolår 6 är "Dans" frivilligt. Eleverna får då välja ett lek/idrott/dans-alternativ.

De som då fortsätter att välja dans får möjlighet att göra detta mer seriöst samtidigt som de som väljer skolans "light-alternativ" också får fortsatt möjlighet till motorisk och kreativ förkovran "trots falnande dansintresse". Målet för denna grupp är just:

Motorisk och kreativ förkovran!

KRISTEN ETIK

Fördjupa religionsundervisningen. (Se kursplan för ämnet "**Religion**").

Lyfta fram den "kristna" etiken. (Jmf. "Det etiska perspektivet" i arbetsplanen).

Utifrån etiska värderingar tillägna sig goda vanor och attityder. Det gäller olika områden t.ex etikett, artighet och personlig integritet.

Detta sker genom ämnet "**Kristen etik**".

(Se kursplan för "**Kristen etik**").

Ingående moment/ämnen:

Dans och Kristen etik.

Ansvarsfördelning:

Berörd personal.

Resurser:

Mindre undervisningsgrupper i "**Dans**".

Levnadskloka gäster som besöker klassen när det står "**Kristen etik**", på schemat.

Utvärdering:

Dansläraren sjuk under hela vt. Svårt med vikarie. Desto bättre var danssuppvisningarna efter ht. I samband med julavslutningen.

Kristen Etik bör tillägnas en egen elevenkät nästa läsår. Nu vet vi bara att det oftast är ett populärt ämne både bland elever och föräldrar – men endast utifrån allmänna förfrågningar. I samband med sin inspektion i sept. 03 djupintervjuade Skolverket Markus Eriksson, lärare i Kr. Etik 6-9 under de tre senaste åren, angående ämnets upplägg – och han fick sen "bra recensioner" i den färdiga rapporten.

FRILUFTSVERKSAMHET

Mål för Källskolan:

Ämnesövergripande undervisning.

Ingående moment/ämnen:

En till två friluftsdagar per termin genomförs varav **minst en** per läsår är gemensam för båda skolorna.

Alla ämnen är representerade under den sammanlagda tiden för dagarnas genomförande. Dagarna ska innehålla:

Samarbetsövningar.

Praktisk problemlösning.

Naturupplevelser.

Gemenskap och ansvarstagande.

Förskoleklassen går dessutom ut en dag varje vecka. Övriga klasser försöker "i bästa Ur- och skuranda" gå ut så mycket som möjligt, oavsett ämne och lärare.

Lägerskolor uppmuntras av skolledningen. Vid större satsningar bekostar Källskolan upp till 1/3 av elevernas kostnader under förutsättning att 2/3-delar bekostas av insamlingar, m.m. där föräldrarna tar huvudansvaret. Hur nära 1/3 som skolan bekostar bestäms av a) hur seriös lägerskolan är "skolmässigt" och b) hur dyr den är. Skolan kan t.ex. inte ge en miljon även om eleverna skulle ha skrapat ihop 2 miljoner!

Ansvarsfördelning:

Ansvaret fördelas mellan all undervisande personal understödd av övrig personal.

Eleverna ska vara så delaktiga som möjligt, såväl i planering som genomförande av friluftsdagarna och "Ur- och skurutflykterna".

Eleverna får möjlighet att ta ansvar på nya områden, t.ex. iordningsställa ett tältläger, laga mat ute i olika matlag.

Föräldrarnas uppbackning är en förutsättning, speciellt inför och under genomförandet av lägerskolor eller liknande.

Resurser:

Utemiljön och naturen.

5 olika veckodagar i form av hel/halvdagar varav gärna 2 dagar som lägerskola.

Lägerskolan kostar mer än vanlig skola. Ideella insatser av lärarna och föräldrarna på frivillig basis. Pengar tas från skolbudgeten.

Utvärdering:

Tre mycket lyckade lägerskolor genomfördes under året:

- 5:an for till Danmark och hade utbyte med en skola där
- 3-4:an övernattade på Lejondal tillsammans med sin invandrartäta vänklass i Rinkeby.
- 9:an gjorde Göteborg och gjorde en social prestation utan like. Mer info kan ges muntligen av respektive klassföreståndare vid förfrågan.

PLAN FÖR KVALITETSARBETE L.Å. 03-04

Mål för Källskolan:

- Att varje l.å. bestämma sig för minst ett nytt område inom **ARBETSPLANEN** – och under året specialgranska samt utveckla detta område/dessa områden.
- **Under l.å. 03-04 specialgranskar vi områdena "Skola och hem" samt fortsätter ett år till med kursplanernas tolkning.** Målsättningen varje l.å. är att dels utvärdera ett område i arbetsplanen utifrån devisen "göra bra bättre" samt ta sig an något område som "förfallit".
- Att i slutet av l.å. sammanställa och utvärdera den process som pågår och låta detta utmynna i en kvalitetsredovisning.
- Att genom fokuseringen på minst ett nytt område varje läsår, höja kvalitén inom detta utvecklingsområde/dessa utvecklingsområden.
- Att genom en kvalitetsinriktad hållning stärka den övergripande kvalitén inom hela Källskolan.
- Att på ett lättfattligt sätt redovisa skolans resultat i förhållande till de nationella mål som gäller för grundskolan.

Ingående moment/ämnen

- Ge en noggrann lägesbeskrivning över nuläget.
- Penetrera kortsiktiga och långsiktiga mål.
- Arbeta med detta utvecklingsområde under året som ligger framför.
- Presentera de resultat/de aktiviteter som uppnåtts/utförts under det gångna året samt bedöma och utvärdera resultaten/aktiviteterna.

Ansvarsfördelning:

Rektor huvudansvarig i samarbete med styrelse och personalgrupp.

Resurser

Uppgiften löses inom ordinarie verksamhetstid.

Utvärdering

Utvärderas av styrelsen och av den arbetsgrupp som under rektors ledning ansvarar för skolans kvalitetsarbete.

NULÄGET

Inför l.å. 03-04 har Källskolan valt att specialgranska perspektiven **SKOLA OCH HEM** och fortsätta med **KURSPLANERNAS TOLKNING** inom skolans arbetsplan. (J.m.f LOKAL ARBETSPLAN för Källskolan läsåret 03-04). Utöver de planerade områdena har under året även KURSPLANERNAS TOLKNING utvidgats till att omfatta också **BEDÖMNING OCH BETYGSSÄTTNING**.

Historik omkring Källskolans kvalitetsarbete

L.å. 99-00 deltog skolan i Friskolornas Riksförbunds kvalitetsprojekt och l.å. 00-01 valde vi att internt utvärdera och fördjupa våra erfarenheter från den satsningen. Bl.a. tog vi fasta på de nyckelområden som framkom i den granskning av Källskolans verksamhet som genomfördes av en annan friskola. (J.m.f. rapport från och utvärdering av projektet "Friskolekvalitet").

Utifrån dessa erfarenheter har sedan Källskolan valt att följa en egen modell där vi årligen väljer ut minst ett specialområde från vår arbetsplan, för att inom detta område hitta mycket konkreta utvecklingsområden. Dessa utvecklingsområden genomlyses, analyseras för att i slutändan en kvalitativt bättre produkt ska tas fram. Genom att fokusera på ett eller några få utvecklingsområden per år vill vi försöka att undvika ett alltför yligt kvalitetsarbete med få eller inga reella framsteg. I stället vill vi använda oss av konkreta och mätbara "framgångsfaktorer" inom det område/de områden vi bevakar och på ett strategiskt sett låta helheten påverkas av detta. Ordspråk som "hellre något litet med kärlek än en gödd ox med hat" eller "den som griper efter mycket mister ofta hela stycket" är ett banalt men ändå uttrycksfullt sätt att formulera vår grundfilosofi omkring vår nuvarande kvalitetsstrategi.

Inom Källskolans kvalitetskultur, bör det här tilläggas, ligger den årliga utvärderingen/uppdateringen av vår arbetsplan, som ett grundfundament för all kvalitativ utveckling. **Innan** vi bestämmer oss för ett specifikt utvecklingsområde och medföljande kvalitetssatsning, bestämmer vi på en lägre, mer grundläggande nivå att vidta liknande åtgärder inom alla de perspektiv som arbetsplanen utgår ifrån. Detta sker helt inom ordinarie verksamhetstid och resurstillgång. **Kombinationen** allmänt arbetsplansarbete och specifikt kvalitetsarbete är nyckeln till den modell för kvalitetsarbete som vi använder oss av på Källskolan.

Det årliga kvalitetsarbetet utifrån vår arbetsplan och dess olika perspektiv har i obruten följd pågått sen h.t. 1996.

F.o.m. detta l.å. väljs granskningsområdena ut enligt följande kriterier:

- vidareutveckling av något vi är nöjda med – "göra bra bättre"
- ta sig an något försummat område – "reoveringsobjekt"
- under året aktualiserat område

KORTSIKTIGA OCH LÅNGSIKTIGA MÅL MED KVALITETSARBETET L.Å. 03-04

Under l.å. 03-04 vill vi;

- Utveckla formerna för samarbetet mellan skola och hem. Vi planerar att starta ett nytt forum för detta – utvecklingsforum – då elever, föräldrar och skolpersonal möts på en jämlik nivå och samråder omkring de frågeställningar som ofta faller ”mellan stolarna”.
- Avsluta arbetet omkring våra kursplaner.
- Omvärdera vårt arbete omkring bedömning och betyg, kursplaner. Genom Skolverkets oanmälda inspektion under ht 03 och ett efterföljande föreläggande omkring bedömning och betyg kommer vi under återstoden av lå att på förekommen anledning arbeta med dessa frågor och dessutom binda samman dessa ändå mer med kursplanearbetet. Vår målsättning är att såväl uppfylla Skolverkets krav som att utveckla en lokal modell som mer än tidigare lyfter fram det professionella pedagogiska samtalet mellan alla berörda parter.

Inför framtiden vill vi;

- Befästa en samarbetsnivå mellan hem och skola som utgår från modellen för utvecklingssamtalets tre parter; elev, förälder och lärare. Utvecklingsforum är ett av de redskapen.
- Koppla kursplanernas tolkning till en tioårig implementeringsplan omkring kursplaner, kunskapssyn, bedömning och betyg.
- Höja professionaliteten hos alla inblandade parter; lärare och övrig skolpersonal, elever och föräldrar omkring bedömning och betyg, genom att följa den handlingsplan som skolan kommer att arbeta fram under vt –04.

Läs vidare på Källskolans hemsida www.kallskolan.nu om Skolverkets inspektion, betygsfrågan och om Källskolans nya och godkända betygsstrategi.

UTVÄRDERING

(**Plus** för positivt resultat och **Minus** för negativt).

SKOLA OCH HEM

Plus

* Utvecklingsforum på äldredelen (6-9) på skolan sju sattes under året. Målsättningen att komma åt de frågor som har en tendens att ”falla mellan stolarna” började i och med dessa möten att uppfyllas. Många frågor som berör dessa tre kategorier; skolpersonal, elever och föräldrar behöver också ibland **samtidigt genomlysas** från tre olika horisonter – och vid dessa möten skedde just detta.

* Även jämlikhetsaspekten stod fram på ett mycket tydligt sätt.

* En ny typ av föräldramöten föddes i kölvattnet av dessa utvecklingsforum – elever, föräldrar och skolpersonal istället för som för som vanligast tidigare på Källskolan, traditionella föräldramöten

Minus

- * Vi hann bara med att genomföra två möten under lå mot planerade tre. Det tredje fick skjutas till hösten pga för stor arbetsbörda hos berörd skolpersonal.
- * Vi kom aldrig igång med ett liknande forum ibland de yngre eleverna (F-5-delen). Nytt försök att komma igång här under ht-04.

KURSPLANERNAS TOLKNING

Plus

- * Det kändes som om vi hade kört fast med detta "reoveringsområde" som vi inte lyckades att slutföra under lå 02-03. När Skolverket kom och konstaterade att vi inte hade "reoverat färdigt" fick vi ett antal månader på oss att göra det. Under den perioden fick vi för första gången på länge luft under vingarna med helt nya processer som resultat. Genom att konsekvent börja att koppla ihop kursplaner med bedömning, betyg, kunskapssyn och inte minst ett "röda trådentänkande" från F-klass till 9:an, kunde vi bryta vårt dödläge. I vårt svar till Skolverket (bifogas) framgår det hur dessa processer knyts samman.

Minus

- * Sorgligt men sant – vi behövde "en spark i baken" för att komma loss och hitta nya tankebanor och nya former för detta grundläggande skolområde. Kul om vi inför framtiden kan tänka kreativt utan att utsättas för yttre tvång, först...

BEDÖMNING OCH BETYG

Plus

- * Sällan har kollegiet på så kort tid tillsammans hittat en sådan konstruktiv process som den som blev resultatet av Skolverkets föreläggande omkring just bedömning och betygsriterier.
- * De ringar på vattnet som redan visat sig genom att alla pedagoger fått en större trygghet i förhållande till dessa frågor och därmed på ett bättre sätt kommunicerar med eleverna omkring mål och måluppfyllelser.
- * Klarhet på ett vitalt skolområde medför inte nödvändigtvis klarhet på andra – men i detta fall har dunkel omkring en rad andra frågor faktiskt skingrats. Genom att på ett klart sätt koppla även elevmedverkan till betygsfrågan har just elevmedverkan klart vitaliserats på skolan. Uttrycket "eleven visar" som är några av nyckelorden i förståelsen av vad som är grunden till det läraren ska bedöma – ger eleverna en starkare förståelse för det friutrymme till initiativtagande som läroplanen erbjuder dem. Och istället för att behandla betygs- och bedömningsfrågor som hinder för den pedagogiska utvecklingen har kollegiet nu istället valt att se på de underliggande principer som styr dessa frågor som en källa till inspiration.

Minus

Ett föreläggande från Skolverket är alltid ett föreläggande - och om en slutresultatet blir gott och om processen som leder dit är lärorik så tar det ändå på krafterna att på kort tid samtidigt som all annan verksamhet på skolan måste fungera försöka att "göra storverk". Vore kul nästa gång om "processen" fick lite mer tid än vad den fick genom att inspektionen var oanmäld och egentligen hade med helt andra saker att göra än "renovering av kursplaner".

Skolverket besökte oss i egenskap av att vi är en konfessionell skola och därmed per definition, åtminstone i vissa kretsar, anses vara lite suspekta. Nu blev det ändå ett gott utfall på den undersökningen och enligt Skolverkets bedömning låg skolan värderingsmässigt bra till i förhållande till övriga svenska skolor. **Alltså +...!**

SKOLANS RESULTAT I FÖRHÅLLANDE TILL DE NATIONELLA MÅLEN:

Se bifogat dokument om ämnesprov i år 9.

Dessutom kommer resultatet från **en omfattande attitydundersökning** (elever, föräldrar och personal) utifrån ett urval av Skolverkets frågor i efterhand att bifogas denna kvalitetsredovisning. Undersökningen genomförs på Källskolan under de två sista veckorna av vt – 04 och det bearbetade resultatet beräknas vara klart i okt.-04.

Källskolans mest prioriterade områden inom arbetsplanen inför l.å. 04-05:

Inför l.å. 04-05 har Källskolan per den 24/5-03 beslutat att specialgranska "**Plan för kvalitetsarbete**". Vi avser att göra en "bra" men något "torftig" redovisningsmodell – "bättre".

Det andra prioriterade området kommer att vara "**Elevernas ansvar och inflytande**".

Källskolan den 24/5-03

Bo Nyberg, rektor